

EXPUNERE DE MOTIVE
la proiectul de Lege privind accesul cetățenilor români la propriile dosare
de urmărire informativă întocmite de către Securitate
în perioada 30 august 1948 – 22 decembrie 1989

Securitatea a fost creată prin Decretul-Lege nr. 221/30.08.1948 și și-a desfășurat activitatea pînă la 22 decembrie 1989, cînd a fost desființată. În această perioadă, printre alte atribuții specifice oricărui serviciu de informații, a desfășurat și o activitate de poliție politică, cu pronunțate accente represive, mai ales între anii 1948 – 1964.

În urma evenimentelor de la 22 decembrie 1989, instituția Securității statului, care de-a lungul timpului a suferit diferite modificări de ordin structural, a fost practic desființată. Ofițerii de securitate au fost culpabilizați, fără să li se cunoască activitatea practică desfășurată, iar structurile de informații anihilate. România este foarte vulnerabilă la toate categoriile de infracțiuni care vizează siguranța națională. Practic țara noastră a devenit “un sat fără cîini”, în care oricine poate obține orice informație dorește și poate să o folosească în orice scop.

Lovitura de grație a fost dată credibilității serviciilor de informații românești prin Legea nr. 187/1999, care a creat o structură parazitară privilegiată menită să manevreze în scopuri oculte arhivele operative ale Securității. Așa se explică faptul că numeroase informații cuprinse în dosare au fost folosite în scopuri politice, pentru discreditarea adversarilor ori pentru șantaj, în timp ce alte informații au fost ascunse pentru a nu fi cunoscute de către opinia publică. Multe documente au fost sustrase și înstrăinate.

În răspăr cu toate legile similare din fostele țări comuniste, unde s-au asigurat arhiva și accesul la propriul dosar de securitate prin intermediul unei structuri specializate subordonate Ministerului de Interne sau unui serviciu de informații, prin Legea nr. 187/1999 s-a creat un organism, CNSAS, care nu are nici o altă justificare decît salariile uriașe și privilegiile acordate membrilor săi. Acest consiliu constituie o sarcină în plus pe umerii împovărați ai contribuabilului, alocațiile bugetare depășindu-le pe cele ale Consiliului Legislativ ori ale Avocatului Poporului. Ca o ironie a soartei, cei mai virulenți critici ai Securității au ajuns să profite și să huzurească de pe urma acestui serviciu de informații defunct !

În structurile de conducere ale CNSAS au fost promovate persoane care nu prezintă nici o garanție morală și sunt incapabile să aprecieze și să valorifice arhivele operative ale fostei Securități în scopul pentru care a fost promulgată Legea nr. 187/1999. Acestea sunt preocupate mai degrabă în menținerea unei atmosfere de tensiune și de cultivare a urii și disprețului față de serviciile de informații ale statului român.

Pentru aceste considerente se impune înlocuirea Legii nr. 187/1999 cu o lege modernă, în concordanță cu legile similare europene, bazată pe următoarele principii:

- asigurarea dreptului de acces la propriul dosar de urmărire informativă, un drept eminamente personal;
- dreptul de acces este asigurat numai cetățenilor români;
- dreptul de acces se limitează la dosarele de urmărire informativă;
- protecția vieții private a tuturor cetățenilor țării, a ofițerilor și a rețelei informative a serviciilor de informații;
- asigurarea controlului parlamentar al respectării dreptului de acces la propriul dosar de urmărire informativă.

Înlocuirea Legii nr. 187/1999 este imperios necesară și datorită schimbării strategiei și tacticii de combatere a terorismului la nivel planetar, unde rețelele informative au fost reabilitate și reconsiderate. În aceste condiții colaboratorii serviciilor de informații nu mai sunt personaje infame ci redevin elemente indispensabile ale sistemului. Fără a minimaliza efectul activității delatorilor asupra vieții unora în perioada regimului comunist, apreciem că la mai bine de un deceniu de la desființarea Securității ar trebui reevaluat rolul acesteia în păstrarea atributelor esențiale ale statului, în siguranța națională. Nu ne putem permite să ne războim la nesfârșit cu fantomele trecutului și să neglijăm imperativele prezentului, dintre care se detașează siguranța națională.

Pentru toate aceste considerente este necesară promulgarea unei legi care să asigure dreptul legitim al fiecărui cetățean de a accede la propriul dosar de securitate, fără încălcarea intereselor statului ori a structurilor informative care îi asigură imunitatea.

Inițiator,

GRUPUL PARLAMENTAR AL P.R.M.

